

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah. -
Velja za vse leto... \$3.00
- Ima 10.000 naročnikov:-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
- in the United States :-
Issued every day except
- Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 303. — STEV. 303.

NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 27, 1913. — SOBOTA, 27. DECEMBRA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

H katastrofi v Calumetu. Posredovanje socijalistov.

SOCIJALISTIČNA STRANKA N AMERAVĀ PRIREDITI PO CE-
LI DEŽELI ZBOGOVANJA, NA KATERIH SE BO ZAHTEVA-
LO ZVEZNO PREISKAVO O VZROKIH GROZNE NESREČE.
DELAVSKI TAJNIK NOČE PO SREDOVATI. — KER SO OD-
KLONILI STAVKARJI POMOČ OD STRANI MEŠČANOV, SO
PRIČELI SLEDNJI Z NOVO GONJO.

IZGON W. F. of M.

PREDSEDNIK MOYER WESTERN FEDERATION OF MINERS
JE MORAL ZAPUSTITI CALU MET. — GONJO PROTI TEJ
ORGANIZACIJI JE PRIČELA "CITIZENS ALLIANCE." PRI-
ČAKUJE SE ARETACIJA OSEB, KI SO BILE EVENTUELNO
POVZROČILE NESRECO.

Chicago, Ill., 26. dec. — Socijalistična stranka v Združenih državah pripravlja akcijo v prid stavkujočim rudarjem v Calumetu. Ta akcija bo obsegala celo deložilo ter bo izvedena v par dneh. Lokalne organizacije bodo sklicale zborovanja, na katerih se bo zahtevalo od konгрesa, naj takoj uvede preiskavo glede razmer v stavkarskih okrajih Michigana. Vlado naj se prisili, da stopi iz svoje rezerve ter storjek v prid delavstvu.

Calumet, Mich., 26. dec. — Komite "Citizens Alliance", obstoječ iz podjetnikov in trgovcev, se je podal danes zvečer v sobo predsednika Moyera v Scott-hotelu ter ga je prisili, da z drugimi uradniki organizacije vred s prihodnjim vlakom zapusti Calumet. S kakimi sredstvi jim je bilo mogoče to dosegel, se ni moglo izvedeti, ker je bil Moyer odrezen od vseke zvezze z rudarji ter so ga v spremstvu odveli na kolodvor. Prevedli so ga v Houghton, kjer so stopili z Moyerjem v red chicaški vlak trije oborženi možje, ki ga niso pastili niti trenutek sumega.

Kot vzrok tega postopanja od strani C. A. se navaja pisavo nekega delavskega lista, v katerem se je zahtjevalo, da je katastrofo povzročil nekdo, ki ni simpatiziral z delavci. To misel je baje inspiriral Moyer.

Meščanski komitej, ki je klijui izjavil stavkarjev, da si ne žele njegove pomoči, izdal pozive ter priedel nabiranje doneskov, se nahajajo sedaj v položaju, kot se ni nahajal menda še mikdar noben pomočni komitej. Trgovci v distriktu so darovali velike sveste, tako da je parasel fond baje že do \$25.000. Vendar pa ne najde komitej niti enega, ki bi hotel sprejeti kak cent. Trgovci so bili danes zelo začuden, ko so videli, da hočejo ubogi delavci sprejeti pomoč le od ljudi, ki sočustvujejo z njimi in kojih simpatij so si svetili ter da nočeo podprt od ljudi, ki so jih še pred par dnevi imenovali ludodelce.

Oblasti so danes zvečer naznane, da je vsaki trenutek pričakovati aretacij v zvezi z grozno katastrofo. Detektivi se oprijemajo teorije, da je prišel klic iz ust neke osebe, ki se je nahajala v Calumetu so me globoko ganila. Moje simpatije take težko prizadetim družinam. Skoro nevrjetno je, da bi mogel biti kdo tako nečloveški, da bi namenoma uprizoril tako dejanje. Naj bo že kakor hoče: dejstva se bo krmila ugotovilo. Na podlagi informacij se mi dozvede, da se gre za kaznivčin, ki ni v nobeni zvezi s stavko ter spada vsled tega izključno pod jurisdikcijo policijske oblasti države. Ne morem si predstavljati nobene zvezne med tem hudestvom in stavko.

Odpošljem pa solicitorja tega departmanta, Mr. John P. Densmore v Calumet, ki bo po svoji moći skušal razjasniti situacijo."

Alfred pl. Lindheim umrl.

Dunaj, Avstrija, 26. dec. — V starosti 76 let je umrl danes tukaj splošno znani veleindustrialec, nacionalni ekonom in rumunski generalni konzul Alfred vitez pl. Lindheim.

Ze dolgo niso bili parobrodni listki za pot iz stare domovine takoj e nisi kakor sedaj, rjokom, kateri želijo naročati vozne listke za svoje družine, prijatelje in znance, se nudi sedaj najbolj ugodna prilika, dokler se cene zoper ne zvišajo.

Pišite takoj za vsa potrebna pojagnila na znano tvoenko: FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St. New York City.

Položaj v Mehiki. Božični darovi vlade.

Predsednik Huerta je dal razdeliti med siromašno žito in druga jedila. Prazniki.

PROTI WILSONU.

Belgijski poslanik je izjavil, da je stališče Združenih držav načarlost hudodelsko.

Mexico City, Mehika, 26. dec. V več delih glavnega mesta se je danes delilo med siromašne žito, da se prepreči upor radi lakoči, katerega se Huertova vlada tako zelo boji. Vedno naraščajoča nezadovoljnost z režima Huerte se je še povečala v sledi pretega pomanjkanja živil in kurirja.

Finančna stiska je še vedno v notranjosti dvoran ter isčejo sedaj dokazov, da bi počkrepili to domnevanje. Teorija se opira na izpoved dveh žensk, ki zatrjujeta, da sta videli nesti iz poslopa nekega dečka, kogar oblike je gorela. Neki 15-letni deček je podpisal zapriseženo izjavo, v kateri pravi, da je stal poleg nekega moža, ki je izstrelil krik ter kljub prizadevanju naokrog stojčnih zbežal iz dvorane.

Javni obtožitelj se je danes izrazil v smislu, da je krik najbrž izstrelila kaka pijana oseba.

Stevilo ljudi, ki so izgubili vsled katastrofe življence, pa je medtem naraslo na 75, ker je za znainovati še nadaljnje tri neidenificirane žrtve. Delaveci se pripravljajo na skupen pogreb, ki se bo vrnil v nedeljo pooldne. Krste bodo prenesli v dolgem sprevodu po ulicah mesta na pokopališča. Naznanjene so tudi cerkvene slavnosti v sedmih ali osmih cerkvah mesta.

Pripombe May-a, belgijskega poslanika, katere je izstrelil po vodom nekega, njemu na čast prirejenega banketa presegajo baje daleko meje diplomacie, da celo navadne dostojnosti. Sramotil je predsednika Wilsona v Združenih državah. Tukajšnji Amerikanec so vsi ogorčeni ter dajejo izraza upanju, da bo poslanika pozvala njegova vlada na odgovor.

Pripombe May-a, belgijskega poslanika, katere je izstrelil po vodom nekega, njemu na čast prirejenega banketa presegajo baje daleko meje diplomacie, da celo navadne dostojnosti. Sramotil je predsednika Wilsona v Združenih državah. Tukajšnji Amerikanec so vsi ogorčeni ter dajejo izraza upanju, da bo poslanika pozvala njegova vlada na odgovor.

Washington, D. C., 26. dec. — Delavski tajnik Wilson je postal danes predsedniku Moyerju brzojavku, iz katere je razvino, da ne misli vladu uvesti zvezno preiskavo glede vzrokov stavke v Michiganu. Kot vzrok tega stališča zvezne administracije navaja tajnik Wilson, da ne obstaja nobena zveza med nesrečo v sredu zvečer v stavku rudarjev. Peč pa se z brzojavki naznajila prihod posredovalca, ki bo skušal dovesti obe stranki do sprave. Besedilo brzojavke je slediće:

"Vaša brzojavka in poročila ga skupi prisiliti do bitke.

Washington, D. C., 26. dec. — Po viharnem sprejemu mehiškega odpostnika Francisa de la Barras od strani velike množice ljudstva, se je slednja podala pred palačo Mikada, kjer se je protestiralo proti zapostavljanju Japancev v Združenih državah ter obenem obžalovalo dejstvo, da se namerava japonska vlada vdeležiti svetovne razstave v San Francisco. De la Barri je bila tudi izročena častna salutja.

Držen rop v gledišču.

Potem ko so pretepli ogninike do nezavesti ter jih zaprli v gledališču, četrtega nadstropja, so edprije štirje utomilci blagajno Orpheum-gledišča na 86. izložbeni cesti v New Yorku ter odnesli ves božični dohodek v znesku \$2000. Policija je mnenja, da so se popravili po predstavi skrilci pod sedeže na galeriji. O ropacijah ni nobenega sledu.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-American proge

LAURA

odpluje dne 31. decembra 1913.

Voznja stane iz New Yorka do:

Trsta in Reke \$36.—

Ljubljane \$37.18

Zagreba \$37.08

Voznje listke je dobiti pri

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St. New York City.

Mavri so streljali na rešilce.

Gibraltar, 26. dec. — Angleški parnik "Ludgate" je nasedel pri Sainar Point, nasproti Tarifa Point, na skale. Mavri so pričeli streljati na vlačilni čoln, ki je odšel od tu brodomolecem na pomoč. En mornar je bil ranjen.

Pišite takoj za vsa potrebna pojagnila na znano tvoenko:

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St. New York City.

Rezervne banke.

Organizacijski komitej bo priredil glede porazdelitve lokalne termine. Prijave.

Washington, D. C., 26. dec. — Organizacijski komitej, kateremu je poverjena naloga, da uvede novi sistem zveznih rezervnih bank, je danes zvečer v javni izjavi napisal, da se bo v prvi vrsti pečal z vprašanjem omejitve rezervnih distrikov in izbere mest, v katerih bodo nastanjene rezervne banke. V ta namen bo priredil komitej javne termine v 14 velikih mestih, v New Yorku, Bostonu, Chicagu, St. Louis, Denver, Seattle, Portland, San Francisco, Los Angeles, Houston, Tex., New Orleans, Atlanta, Cincinnati in Cleveland. Ostalih mest se ne bo obiskalo, vendar pa lahko prijavijo svoje zahteve glede rezervne banke.

Tajnika McAdoo in Houston mislita uporabiti za to delo kaka dva meseca.

Glasom dolčebe postave morajo narodne banke, državne banke in trusne družbe, katere se hočejo priklopiti sistemu, prijaviti svoj pristop do 22. februarja p. l. Komitej opozarja vnaprej, da bo mogel upoštevati pri izbiri mest kot sedeže rezervnih bank le trusne obzire ter da bodo politični motivi popolnoma izključeni.

Radičega tudi ne more komitej sprejemati nobenih delegacij, ki bi priporočale posamezna mesta.

Prijave za pristop k novemu sistemuh se množe tako

hitro, da jih je bilo danes zvečer

zaznamovati že 1000. Med

poudundni se nahaja dosedaj sedem vseh obstoječih narodnih bank.

Prijave za pristop k novemu

sistemuh se množe tako

hitro, da jih je bilo danes zvečer

zaznamovati že 1000. Med

poudundni se nahaja dosedaj sedem vseh obstoječih narodnih bank.

Prijave za pristop k novemu

sistemuh se množe tako

hitro, da jih je bilo danes zvečer

zaznamovati že 1000. Med

poudundni se nahaja dosedaj sedem vseh obstoječih narodnih bank.

Prijave za pristop k novemu

sistemuh se množe tako

hitro, da jih je bilo danes zvečer

zaznamovati že 1000. Med

poudundni se nahaja dosedaj sedem vseh obstoječih narodnih bank.

Prijave za pristop k novemu

sistemuh se množe tako

hitro, da jih je bilo danes zvečer

zaznamovati že 1000. Med

poudundni se nahaja dosedaj sedem vseh obstoječih narodnih bank.

Prijave za pristop k novemu

sistemuh se množe tako

hitro, da jih je bilo danes zvečer

zaznamovati že 1000. Med

poudundni se nahaja dosedaj sedem vseh obstoječih narodnih bank.

Prijave za pristop k novemu

sistemuh se množe tako

hitro, da jih je bilo danes zvečer

zaznamovati že 1000. Med

poudundni se nahaja dosedaj sedem vseh obstoječih narodnih bank.

Prijave za pristop k novemu

sistemuh se množe tako

hitro, da jih je bilo danes zvečer

zaznamovati že 1000. Med

poudundni se nahaja dosedaj sedem vseh obstoječih narodnih bank.

Prijave za pristop k novemu

sistemuh se množe tako

hitro, da jih je bilo danes zvečer

zaznamovati že 1000. Med

poudundni se nahaja dosedaj sedem vseh obstoječih narodnih bank.

Prijave za pristop k novemu

sistemuh se množe tako

hitro, da jih je bilo danes zvečer

zaznamovati že 1000. Med

ZIRA
10 CIGARETTES FOR 5¢

PRISTNOST
KAKOVOST
VSE ZDROUŽENO V ZIRA
Vspeh po zaslugi.

Kako ju je "zacopral".

—
Vesela, pa poučna zgodba.
—
I.

Če se dva vzameta, od katerih eden je trd kremen, drugi pa trdo jeklo, je to nevarna reč, ker na stane prav lahko ogenj. Pri zakonskih pa nikdar ni dobro, če za vsoko majhno nesporazumljene švigajo iskre.

Prej nekaj leti se je zgodilo v nekem kraju, da je res prišel kremen z jeklom k poroki. Njemu je bilo ime France, ona je bila Elizabeta. Dokler sta skrivala svojo ljubezen za hrbtom staršev, sta se imela neizreceno rada; on jo je imel za angela, ona pa njega za svetnika.

Stariš obič seveda so dobro vedeli, zakaj ne vidijo radi tega razmerja. "Vidva nista za skupaj", so dejali, a France in Liza nista hotela tega slišati.

Torej France in Liza si nista dala ničesar dopovedati od ljudi, vsele se in ob zvokih svatovskih godbe prišla v hišico ob potoku. Nekaj časa se ni bilo nobenemu izmed njiju pritoževali; kremen je ležal tiho poleg jekla, vse je lepo šlo. Toda to ni trajalo niti tri tedne, ko se je začelo v hišici že drugačno življenje. Kremen se je preveč približal jeklu, in komaj se je vzdignila roka, že so letele tudi iskre in ogenj "na vse strani. On in resnici nikdar ni bil tak posebno nežen, ljubezni mož; a ona je bila preobčutljiva in hitro razdražljiva. Če je on rekpel le kako besedo, ki ji ni bila popolnoma po volji, takoj je bil ogenj v strehi.

In ko je minilo leto po poroki, sta gledala vsak pri drugem oknu ven in si kazala hrble; imen pa, ki sta si jih dala do leta, ni najti zapisanih v bukvah, ki se jim pravi "Olikani Slovenec".

II.

Z brevirjem hodi gospod župnik po sobi dol in gori, kar nekdo strahoma potrka na vrata.

"Noter!" zakliče župnik in gleda proti vratom ter čaka, kdo da pride.

"Hvaljen bodi Jezus Kristus!"

"Bog ti daj zdravje, Liza! Že dolgo te nisem videl. Kaj pa je kaj novega?"

"Gospod župnik, neko prošnjo imam do vas," pravi Liza nekoliko v zadregi.

"No, le kar povej naravnost; se ti ni treba ničesar batiti, saj veš, da rad pomagam vsakomur, komur le morem."

Liza prime v roko rob predpanska, potegne z njim čez oči in pravi jokanje: "Gospod, z možem ne morem nič več dalje živeti."

"A pojdi, pojdi! Zakaj pa ne?"

"No, glejte, on je tako grob, da je zaradi njega vsak dan preprič v hiši; nič mu ni prav, in kadarni mu ni kaj všeč, je tako v hiši, kakor bi spustil hudoča v verige."

Zupnik je bil v takih stvareh preveč izkušen, da bi ne bil vedel, da je navadno krivda na obeh straneh. "Boš tudi ti nekoliko kriva zraven ali ne?" je menil.

"Jaz! Prav nič, gospod; jaz mu ne delam napotja. Seveda, vsega tudi ne morem mirno prežeti, in če me zmerja, no, potem ga zmerjam tudi jaz. Gospod, samo on je kriv; če bi bil on drugačen, drugačna bi bila tudi jaz."

Zupnik je takoj uganil, kje ta mladi parček čevelj žuli, pa se je delal, kakor bi bil popolnoma prepričan o Lizzini nedolžnosti, in pravi: "Vsekakor, Liza, je težko tako živeti, toda povej mi, kako ti morem pomagati? Saj jaz ne morem drugače narediti."

"O da gospod župnik", odgovori naglo Liza in pri tem se ji veselja zasvetijo oči, ker vidi, da je župnik na njeni strani; "poklicite ga enkrat k sebi in ga dobro ozmerjajte; čim huje, tem bolje."

"Prava ljubezen ne govori iz teženske; z njo seveda ni dobro češenj zobati, a jo bomo že o-

su s polja domov in je juha še stala v peči.

"In ti si že zopet tukaj, stari grobjan!" Že ji je ležalo na jeziku, da bi mu tako zasolia nazaj, a v tem trenotku se je spomnila, kaj ji je storiti. Zopet je enkrat, dvakrat, trikrat ponovil Apel adeseb opel... "Vsedti se tukaj nekoliko, bo takoj gotovo! Dame mi je nerado gorelo, zato niti tako hitro, kakor bi moral biti."

"A tako, no, seveda, potem pa ne moreš nič za to", je rekpel o pravičevaje.

To ima pa res coprniško moč. "Seveda, tako študiran gospod že ve nekaj", si misli Liza.

"Žganci so zopet premalo osojeni. Cloveka mora zgrabitati jeza, ko mu postaviš tako jed na mizo!" Nato je vrgel France žlico po mizi, da je zazvenelo.

Rdečica je stopila ženi na obraz od jeze. "Le pusti jih, če ti niso prav, in jutri si jih skuhan sam, ti izbiljiv klijun, ti..." je hotela reči. V tem trenotku pa se spomnil, da ga mora zacoprati. Brž zanesenje govoriti: "Apel adeseb..." medtem pa se sama prepriča, da žganci res niso dobrni in pravi popolnoma mirno: "Le pusti jih in pomiri se; jutri bodo zopet boljši. Za danes mi moraš že odpustiti."

"Liza povej mi odkritočeno: Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza, glej, za to imam neko sredstvo, ki bo gotovo pomagal!

"No, če mislite, gospod župnik, mi je tudi prav."

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza, glej, za to imam neko sredstvo, ki bo gotovo pomagal!

"No, če mislite, gospod župnik, mi je tudi prav."

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

"Liza povej mi odkritočeno:

"Ali delaš v resnici resno na to, da bi živel na miru skupaj?"

"O, gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!"

Bojazljivec.

A. P. Čehov.

"Kam me pač pelje?" je pominil zemljemerec. "Vedno je vozil naravnost in sedaj naenkrat na levo! Končno me bode zapeljal, lump, v kakšno goščavo in ... in... kaj takega se ne zgodi redko?" — "Cuj", je rekpel voznik. "Torej ti praviš, da tu ni nevarno? Zelo žal mi je... Zelo rad se namreč tepev z roparji... Sicer sem videti suh in slaboten; na levi trideset do štirideset vrst. (Ce ni voznik pijan in če niso konji kake kljuse, ni do tam niti trideset vrst; če pa je voznik v rožicah in so mrhe trudne, potem je seveda celih petdeset vrst).

"Povejte mi, prosim, ali morem dobiti tukaj poštne konje?" — "Zganci so zopet premalo osojeni. Cloveka mora zgrabitati jeza, ko mu postaviš tako jed na mizo!" Nato je vrgel France žlico po mizi, da je zazvenelo.

"Kakšne konje? Poštne konje? V okolici sto vrst ni mogoče dobiti niti psa, kaj še poštne konje?"

"V Djevkino, na posestvo generala Kohotova."

"A takoj!" je menil čuvaj in zazdehal. "Potem pojdiš vendarči za postajo; kajti na dvorišču se dostikrat ustavijo kmetje, ki sprejemajo potnike."

Zemljemerec je vzdihnil in počasi odšel za poslopje. Po dolgem iskanju je našel tam kmeta, ki je bil po dolgem pregovarjanju in omahovanju pripravljen, vzeti ga voz. Bil je kreplak človek, mračen, osepičast, v raztrgani sukni in ličničnatih opankah.

"Vrag vedi, kako nerodno te jeboj imak!" je zbadljivo rekpel zemljemerec. "Vsakdo naj se bojni spoprijeti z meno! Ne le, da ne ostane paroparjeva roka ali nogi ljudi, ki je kar nočko poznavni, mnogo pa je tudi takih, ki bi lahko tudi drugim dali nekoliko te svoje potrežljivosti. Tudi v družbi mora biti človek mnogokrat zelo potrežljiv, kajti dogaja se, da vam ta ali oni naš znane, kaderkoli ga sreč

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

VRADNIKI
Predsednik IVAN GIERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Ely, Minn., Box 541.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomembni tajniki: MIHAEL MRAVINEC, Omota, N.J., Box 1202 & 1203.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Družnik: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1794 E. 65th St.

VRHOVNI ZDRAVNIKI
Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 886 No. Chicago St.

NADZORNIKI

ALOJS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 888.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPENAR, Kansas City, Kan., 413 No. 4th St.

POROTNIKI

IVAN KERZENIK, Portland, Ore., Box 122.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 718.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1318 Miller Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne posiljatve
na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

POROČILO UMRLIH, POŠKODOVANIH IN BOLNIH

za mesec december.

Asesment številka 185. Dne 1. decembra, 1913.

Umrl brat Luka Verhovnik, cert. 10,666, član društva sv. Andreja št. 84 v Trinidad Col., rojen leta 1876, umrl dne 17. oktobra 1913; vzrok smrti: ubit v stavki. Bil je zavarovan za \$100.00; k Jednoti je bil pristopil dne 4. oktobra 1910.

Umrla sestra, Terezija Padžan, cert. 11,523, članica društva sv. Petra in Pavla št. 51 v Murray Utah, rojena leta 1881, umrla dne 2. novembra 1913; vzrok smrti: notranja bolezna in operacija. Zavarovana je bila za \$500.00; k Jednoti je pristopila dne 15. aprila 1909.

Umrla sestra, Jela Hrovat, cert. 9105, članica društva sv. Alojzija št. 31 v Braddock, Penna., rojena leta 1875, umrla dne 20. okt. 1913; vzrok smrti: umobolna. Zavarovana je bila za \$500.00; k Jednoti je pristopila dne 27. novembra 1906.

Poškodovani brat, John Jakša, cert. 1515, član društva sv. Cirila in Metoda št. 1. v Ely, Minn., je izgubil desno oko, za kar je opravljen do podprtja v znesku \$200.00.

Sledeci bolniki so do sedaj sprejeli bolno podporo:

Ime:	Dr.:	Mesto in država:	Svota:
Matevž Anze,	16.	Johnstown, Penna.	\$ 20.00
Mitar Kekić,	22.	So. Chicago, Ill.	40.00
Martin Smrekar,	23.	San Francisco, Cal.	40.00
John Jakofčič,	61.	Reading, Penna.	40.00
Matt Kozan,	105.	Butte, Montana.	20.00
Frank Stanesič,	11.	Omaha, Nebraska.	20.00
Anton Jugovič,	18.	Rock Springs, Wyo.	95.00
Jernej Kamnikar,	51.	Murray, Utah.	180.00
Andrej Milavec,	75.	Canonsburgh, Penna.	20.00
Skupaj za bol. podporo			\$ 475.00
Skupaj za smrtnino			\$2000.00
Skupaj za poškodbe			\$ 200.00
2.		Vsega skupaj	\$2675.00

O P O M B A:

S tem asesmentom sem razposlal na vsa društva, pole na katerih se ima izpisati imenik članov in članice. Gg. tajniki naj skrbno razpoložijo, da izpolnijo to formo kakor zahtevano. Pri vsakem imenu člana ali članice mora biti zapisan datum pristopa k Jednoti in starost v kateri se so nahajali člani ali članice, ko so pristopili v Jednoti ker na podlagi te starosti bodo morali klasificirati vse člane in članice po novem letu. Ti imeniki se morajo postaviti v urad glavnega tajnika, če je le mogoče do dne 1. januarja 1914. Označiti pa se mora vse spremembe za mesec decembra in skupno število, katero se poda v imeniku, bodo podlaga za mesec januar. Prijoši sem tudi vsem društvanu poročilo za nove uradnike, kateri se imajo voliti meseca decembra. Ta poročila prosim da bi mi tajniki takoj vrnili v moj urad da tako lahko pravočasno položim prošnje za poročstvo krajevnih društev. Prošnje za ta poročstva sem tudi razposlal na tajnike in vsako društvo naj navede ime uradnikov in svoto, za koliko hoče imeti poročstva. Vsa ta poročstva bodo potem preskrbel glavni urad Jednote. Vse druge listine in tiskovine, katere se bodoje rabile po novem letu, bodo razposlal na društva konecem tega meseca.

Kakor je bilo že poprej naznjaneno iz glavnega urada Jednote, nas silijo razne društva, da moramo sprejeti postavno lestvico, razdeljeno po letih, kakor je bila priobčena zadnji mesec. V tem nam ni dano na našo voljo, ampak prisiljeni smo storiti kakor postava zahteva. Zatočej nam ne preostaja drugega, kakor, da sprejememo lestvico, če hočemo naprej poslovati.

Da pa bodoje imeli člani in članice naše Jednote priliko izraziti svoje lastno mnenje in željo glede tega, sem razposlal s tem spesmentom tozadnje forme, katerih naj tajniki krajevnih društev poročajo, koliko članov je za to, in koliko je proti. Na vsaki formi naj bo zapisano, koliko članov steje društvo, koliko jih je tisto navzočih pri seji in koliko jih je glasovalo za spremembo ali proti spremembi. To poročilo mora biti potem podpisano od predsednika, tajnika in zastopnika ter potrjeno s društvenim pečatom in poslano v glavni urad Jednote takoj po seji.

Z dne 1. januarjem se bodoje začeli izplačevati bolniki iz Jednote blagajne. Zdravniška spričevala bodo dobiti vsako društvo pravočasno, gg. tajniki so pa pošeni, da bi na ta spričevala izplatali vse podpore, katero so dotični bolniki že sprejeli od njih društva. Bolno podporo bodo Jednota točno izplačevala, kadar bodoje listine pravilno narejene in potrjene, zatoraj je velike važnosti, da se strogo pazi na bolnike in njih listine. Jednota bodo drage volje takoj izplačala vsako opravljeno podporo, a ravno tako se bodo točno zavrnili vsaka neopravljena nakaznica. Jednota zamore shajati le, če se dela pošteno in se plačujejo oni bolniki, ki v resnici zaslužijo našo podporo. Navedila, kako postopati in obiskovati bolnike, bodo razvidna iz pravil. Z malim trudom in prizadovanjem se bodo lahko poučil vsak član in uradnik krajevnega društva. Prizakujemo teraj najlepšega in sporazumnega delovanja.

Sledeca forma se naj izpolni, održe in pošle v glavni urad Jednote.

GEO. L. BROZICH, tajnik.

IZ URADA KRAJEVNEGA DRUŠTA.

štav. .... J. S. K. Jednote.
Mesto: ..... Država: .....

Tem potom se naznanja glavnemu uradu J. S. K. Jednote, da je imelo zgoraj omenjeno društvo svojo sejo, na kateri se je raznovidilo glede povišanja asesmenta, kakor ga zahtevajo postave raznih druž. Mnene naših članov je kakor sledi:

Društvo steje: ..... članov.
Na seji je bilo navzočih: ..... članov.
Za povišanje je glasovalo: ..... članov.
Proti povišanju je glasovalo: ..... članov.

Uradni podpisi:

predsednik.

(PEČAT)

tajnik.

zastopnik.

Seja se je vršila dne: ..... 1913.

LESTVICA PRISPEVKOV ZA J. S. K. JEDNOTE.

zestavljena na podlagi "NATIONAL FRATERNAL CONGRESS", lestvice z dodatki, ki so bili sprejeti na zadnjem glavnem zborovanju "JEDNOTE".

ZA \$500.00 ZAVAROVALNINE.

Starost	Asesm.	Poš. in bol.	Stroški	Skupaj
16—17	\$0.41	\$0.75	\$0.10	\$1.26
17—18	\$0.42	\$0.75	\$0.10	\$1.27
18—19	\$0.43	\$0.75	\$0.10	\$1.28
19—20	\$0.44	\$0.75	\$0.10	\$1.29
20—21	\$0.45	\$0.75	\$0.10	\$1.30
21—22	\$0.47	\$0.75	\$0.10	\$1.32
22—23	\$0.48	\$0.75	\$0.10	\$1.33
23—24	\$0.49	\$0.75	\$0.10	\$1.34
24—25	\$0.51	\$0.75	\$0.10	\$1.36
25—26	\$0.52	\$0.75	\$0.10	\$1.37
26—27	\$0.54	\$0.75	\$0.10	\$1.39
27—28	\$0.56	\$0.75	\$0.10	\$1.41
28—29	\$0.57	\$0.75	\$0.10	\$1.42
29—30	\$0.59	\$0.75	\$0.10	\$1.44
30—31	\$0.61	\$0.75	\$0.10	\$1.46
31—32	\$0.63	\$0.75	\$0.10	\$1.48
32—33	\$0.66	\$0.75	\$0.10	\$1.51
33—34	\$0.68	\$0.75	\$0.10	\$1.53
34—35	\$0.70	\$0.75	\$0.10	\$1.55
35—36	\$0.73	\$0.75	\$0.10	\$1.58
36—37	\$0.76	\$0.75	\$0.10	\$1.61
37—38	\$0.79	\$0.75	\$0.10	\$1.64
38—39	\$0.82	\$0.75	\$0.10	\$1.67
39—40	\$0.85	\$0.75	\$0.10	\$1.70
40—41	\$0.88	\$0.75	\$0.10	\$1.73
41—42	\$0.92	\$0.75	\$0.10	\$1.77
42—43	\$0.96	\$0.75	\$0.10	\$1.81
43—44	\$1.00	\$0.75	\$0.10	\$1.85
44—45	\$1.04	\$0.75	\$0.10	\$1.89

ZA \$1000.00 ZAVAROVALNINE.

Starost	Asesm.	Poš. in bol.	Stroški	Skupaj
16—17	\$0.82	\$0.75	\$0.10	\$1.67
17—18	\$0.84	\$0.75	\$0.10	\$1.69
18—19	\$0.86	\$0.75	\$0.10	\$1.71
19—20	\$0.88	\$0.75	\$0.10	\$1.73
20—21	\$0.90	\$0.75	\$0.10	\$1.75
21—22	\$0.93	\$0.75	\$0.10	\$1.78
22—23	\$0.96	\$0.75	\$0.10	\$1.81
23—24	\$0.98	\$0.75	\$0.10	\$1.83
24—25	\$1.01	\$0.75	\$0.10	\$1.86
25—26	\$1.04	\$0.75	\$0.10	\$1.89
26—27	\$1.07	\$0.75	\$0.10	\$1.92
27—28	\$1.11	\$0.75	\$0.10	\$1.96
28—29	\$1.14	\$0.75	\$0.10	\$1.99
29—30	\$1.18	\$0.75	\$0.10	\$2.03
30—31	\$1.22	\$0.75	\$0.10	\$2.07
31—32	\$1.26	\$0.75	\$0.10	\$2.11
32—33	\$1.31	\$0.75	\$0.10	\$2.16
33—34	\$1.35	\$0.75	\$0.10	\$2.20
34—35	\$1.40	\$0.75	\$0.10	\$2.25

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Nagla smrt. Dne 6. dec. zvečer je umrl na kolodvoru v Št. Petru na Krasu od kapi zadet I. Bobek iz Janževskega brda, okraj ilirsko-bistriški. Reče se je vrnil iz Amerike domov, a ga je smrt doletela pred pragom domačije.

Nesreča pri požaru. V Jelenji vasi v občini Dolenja vas na Kočevskem je izbruhnil ogenj v lesni baraki nekega Suteja, in sicer v stanovanju Antonia in Stenfanije Martinčič in jo njihov šest mesecev stari otrok Antonija zgoril.

Nesreča pri sekjanju drv. V Selcah v postojanskem okraju je pri sekjanju drevu podrla posestnikova voznika sina Mihaela Možina, ki je takoj umrl.

Mlad tat. Še ne 14 let stari Fr. Lojevič v Zalogu v moravški občini, ki ima očeta pijanaca, matere pa nima, se peča že s tativijo in je nedavno ukradel posestniku F. Cepudru v Praprečah kolo.

Premeten goljuf. Pred nekaj tedni je prišel k posestniku Andreju Nadižarju v Čirči pri Kranju neznan mladenič, za katerega bi se po zunanjosti sklepal, da je kovač. Začel je praviti, da pride iz Amerike ter da je zadel s svojim bratom in Nadižarjevin sinom, ki je v Ameriki, državno srečko za 1100 kron. Ker je neznanec Nadižarju njegovega sina natančeno opisal, mu je ta vse verjet. Poleg tega mu je še natvezil, da gre za in za brata denar dvigniti v neko banko v Gradeč in če hoče Nadižar z njim, tam tudi on lahko denar dvigne za svojega sina, s čemur je bil ta takoj zadovoljen.

Parnik "Petka", ki je pri Pušku v kopnu, so že rešili in se ni più poškodoval, vsled česar je im nadaljeval svojo pot v Dubrovnik.

Vihar. Dne 5. in 6. dec. je javjal v Trstu zoper hud vihar. Ladje niso mogle iz pristanišča in ne v pristanišču. Dela v pristaniščih je bilo ustavljen. Vihar je napravil v pristanišču in tudi po mestu veliko škode.

Agnoscerian upopljenec. V utopljenu, ki so ga potegnili ribiči iz morja pri Borkovljah, so spoznali 30letnega Atilijsa Paganu, lastnika ladje "Carlo P.", ki se je pri viharju dne 13. novembra preknula.

Parnik "Petka", ki je pri Pušku v kopnu, so že rešili in se ni più poškodoval, vsled česar je im nadaljeval svojo pot v Dubrovnik.

Tatvine v Trstu. V trgovino sadjem in zelenjavu v ulici Rena so vlomlji tativi in so ukradli veliko dragocenosti, preej blaga in 40 K drobiž. Škoda znaša več kot 1000 K. — Na Reški cesti so ustavili stražniki izvoščeka Josipa Benzo in Franca Guliča. Na vozot sta imela za 500 K manufakturnega blaga, katerega sta ukradla v trgovini Florentija. — V Vožniški ulici so aretrali 32letnega Valentina Grilja iz Vipave in 25letnega Valentina Klincev iz Števerjan, ker sta ukradla Lloydovo vozilko vreden 60 K in 90 kg kofofonje, ki je bila na vozu.

Rcparski napad. V Cirkvenici pri Reki je napadel neznan ropar gostilničarja Aleksandra Korčaka v več pred gostilno. Podrl ga je na tla, osunal z nožem, zamisil ga in ga zvezal. Nato mu je vzel denar in ključ od železne blagajne, katero je tudi oropal. Vsega skupaj je odnesel ropar o kroglo 3000 K. Korčaka so našli domači, ko so prišli domov čez 2 ur, težko ranjenega v stranišču. O roparju nimajo nobene sledi.

KOROŠKO.

17. pespolk ostane v Celovcu. Nemški nacionalci so skušali na vse možne načine, da bi spravili kranjski 17. pespolk iz Celovca. Pisalo se je že, da bo premašen brezpotno v Gorico. Vojniška oblast pa se neosnovanemu hujšanju nemškonacionalnih krčačev proti slovenskim vojakom ni udala in polk ostane v Celovcu.

Mrtvega so našli na Magdalenski gori Ivane Bratin, ki je prišlo v Otlico v goriškem okraju.

Celovska porota. Pred 6. leti se poročil v Passeringu pri Hrastju 64letni posestnik Anton Konič s 30letno Rozo Koničovo. Žena je postala možu nezvesta in je začela ljubljati s hlapecem Pavlom Steinom. Imela je z njim tudi otroka, katerega mož ni hotel rediti. Ko je žena zahtevala od Steina podporo za otroka, ji je Stein prigovarjal, da naj moža umor. Silil jo je, da naj mu zapravi glavo žebelj ali pa naj mu deno pod blazino žefranu. Umor bo stal prikrit in zadeva bo rešena. Žena pa je bila vendar še toliko poštena, da tegi ni hotela storiti. Ostala je pri možu, Stein pa je odšel. Dne 30. julija letos pa so se sedli vsi trije: žena, mož in Stein v neki gostilni. Žena je zahtevala od Steina denar, toda ta ga ni dal, marveč se je sumljuje približal staremu možu in odprti žepni nož. Kmalu nato sta za konška Koničeva zapustila gostilno. Prišedli domov, je vzela žena \$1.00. Naročila je nasloviti na dva kožarca in jih nesla ostirki, ker je njen mož v gostilni dva kožarca razbil. Ko se je žena vrnila,

je našla pred večnimi vratmi moža v krvi in nezavestnega. Ko so ga prenesli v sobo, so videli, da je mož zaklan. Mož je kmalu nato umrl. Umor je izvršil Stein, katerega so še isto noč aretrirali. Stein prizna, da je sledil Koničevemu in da je razsajal pred hišo medtem, ko se je žena vrnila v gostilno. Stari Konič je prišel iz sobe in napadel Steina s kolom. Stein se je branil in pri tem Koniča okljal. Stein je obtožen umora in napeljavanja k umoru. Potrošniki so vprašanje glede teh obtožb soglasno zanikal, potrdili pa so eventualno vprašanje glede uboja. Stein je bil obsojen nato na 4 leta težke ječe. — Zaradi tatvine, vlačugstarstva in goljufije je bil obsojen pred isto poroto 22letni postopek Julij Bader na 7 let težke ječe. — Hlapce Ofner v Črncih se je sprl s svojim tovarišem Mongusom radi pipe. Med preprirom je Mongus lahko udaril Ofnerja. Ofner ga je nato trikrat udaril po glavi, in sicer tako silno, da je skoro popolnoma oslepil na levo oko. Obsojen je bil zaradi težke telesne poškodbe na 1 leta težke ječe. — Delavec Josip Lichteneger v Brežah se je sprl s svojim prijateljem, ki sta stanovala pri njem. Ker je napravil velik hrup, so prišli sosedje, trije italijanski delavec, da bi ga pomirili. Nastal je končno pretep, pri katerem je zabodel Lichteneger. Da Colla je velikim kuhiškim nožem. Da Colla je kljub takojšnjem zdravniški pomoči umrl vsled izkrvljenja. Lichteneger uboju prizna, zagovarja se pa deloma s pisanostjo, deloma s silobranom. Potrošniki so vprašanje glede uboja zanikal in potrdili vprašanje glede lundodelstva težke telesne poškodbe. Sodišče je obsodilo Lichtenegerja na 8 mesecev težke knenitve.

STAVKA VOZNIKOV V TRSTU. Stavka voznikov v Trstu se še vedno nadaljuje. Družba je poskusila nadomestiti stavkujoče z duinarji in je poslala nekaj voz na delo. Toda stavkujoči so preprečili vožnjo in prisili dñinare, da so delo opustili. Pri tem je prišlo do majhnih spopadov. Sedaj so začeli stavkati tudi vozniški požarni brambe in drugih občinskih podjetij, katere oskrbuje ta družba s konji v vozniki.

Vihar. Dne 5. in 6. dec. je javjal v Trstu zoper hud vihar. Ladje niso moregle iz pristanišča in ne v pristanišču. Dela v pristaniščih je bilo ustavljen. Vihar je napravil v pristanišču in tudi po mestu veliko škode.

Agnoscerian upopljenec. V utopljenu, ki so ga potegnili ribiči iz morja pri Borkovljah, so spoznali 30letnega Atilijsa Paganu, lastnika ladje "Carlo P.", ki se je pri viharju dne 13. novembra preknula.

Parnik "Petka", ki je pri Pušku v kopnu, so že rešili in se ni più poškodoval, vsled česar je im nadaljeval svojo pot v Dubrovnik.

Tatvine v Trstu. V trgovino sadjem in zelenjavu v ulici Rena so vlomlji tativi in so ukradli veliko dragocenosti, preej blaga in 40 K drobiž. Škoda znaša več kot 1000 K. — Na Reški cesti so ustavili stražniki izvoščeka Josipa Benzo in Franca Guliča. Na vozot sta imela za 500 K manufakturnega blaga, katerega sta ukradla v trgovini Florentija. — V Vožniški ulici so aretrali 32letnega Valentina Grilja iz Vipave in 25letnega Valentina Klincev iz Števerjan, ker sta ukradla Lloydovo vozilko vreden 60 K in ekspresno stroško za 90 kg kofofonje, ki je bila na vozu.

Rcparski napad. V Cirkvenici pri Reki je napadel neznan ropar gostilničarja Aleksandra Korčaka v več pred gostilno. Podrl ga je na tla, osunal z nožem, zamisil ga in ga zvezal. Nato mu je vzel denar in ključ od železne blagajne, katero je tudi oropal. Vsega skupaj je odnesel ropar o kroglo 3000 K. Korčaka so našli domači, ko so prišli domov čez 2 ur, težko ranjenega v stranišču. O roparju nimajo nobene sledi.

Zapijenjene bombe. Iz Celovca poročajo: Policeja je zvedela od otrok, da ima delavec Knochoho tovarne za usajje Schellander v St. Rupertu na svojem stanovanju shranjene bombe. Občinski stražnik Hoja in orožniški stražnjiški muži so našli bombi, ki so vse zelo nevarne. Delavec Schneider sta šla v stanovanje Schellandtrova in zaplenila tri popolnoma izdelane in do napol napolnjene bombe z vžigalnikom. Schellander, ki so ga izročili deželnemu sodišču, je izvedel, da je dobil bombe od svojega brata.

Izpred poravnega sodišča. Dne 1. dec. je bil v Celovcu obsojen hlapce Ofner, ki je služil pri Ojevju v Spodnjem Dravogradu in poškodoval oko 70letnega hlapca Mongusa; na eno leto težke ječe. Mongus na poškodovanem očesu ne vidi več.

NAZANILLO.

Tem potom naznjam svojim rojakom, da sem kupil od Alojzija Škulj, založnika Lubasovičevih harmonik v New Yorku, lepo in izvrstno harmoniko model II. Za njegovo delo mu izrekam presrečno zahvalno, ker lepše harmoniko ni nikjer dobiti. Torej, če kdaj hoče imeti dobro harmoniko, naj je pri njem naroči.

Nadalje prosim vse rojake, ki me poznavajo, da mi poročajo, kako se jim godi.

John Kanduč,
R. R. 2, Box 96, Cherokee, Kan.

NAZANILLO.
Tem potom naznjam svojim rojakom, da sem kupil od Alojzija Škulj, založnika Lubasovičevih harmonik v New Yorku, lepo in izvrstno harmoniko model II. Za njegovo delo mu izrekam presrečno zahvalno, ker lepše harmoniko ni nikjer dobiti. Torej, če kdaj hoče imeti dobro harmoniko, naj je pri njem naroči.

Nadalje prosim vse rojake, ki me poznavajo, da mi poročajo, kako se jim godi.

G. Hreščak, I. tajnik.
(26-27-12)

UPRAVNOSTVA "GLAS NARODA".
82 Cortland St., New York
all per:
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Trgovca z zlatnino
M. POGORELO,
29 E. Madison St. — Room 1112,
Chicago, Ill.

Opomba: Parite na oglasi v ročnih številkah.

OPOMIN.

Tem potom opominjam vse one, ki mi dolgujejo že od leta 1911 in pa tudi one, katerim sem sedaj dal, da mi vrnejo v teku 14 dni. ne jih bodem občudanil s polnim imenom v vseh slovenskih listih.

Jacob Berlink,
Box 626, Black Mountain, N. C.

Iščem svojega očeta FRANKA CASTELCA. Doma je iz Velikega Korenja pri Žužemberku in v Zedinjenih državah biva že nad 28 let. Pred 12. leti je bil v Anaconda, Mont. Rad bi izvedel, če je še pri življenju, zato prosim vsej enjene rojake, če kdo ve za njegovo naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam javi svojemu sinu. — John Castel, P. O. Box 581, Salida, Colo. (27-29-12)

STAVEC.

kateri zna delati vsakovrstna dela in staviti na Linotype stroju, išče službo. Poseduje dobra sprečevanja in govor hrvatski, angleški, nemški in ogrski jezik. Naslov:

D. Traub,
137 E. 80. St., New York, N. Y.
(27-30-12)

V SPOMIN

na mojega nepozabnega soproga IGNACA JAVORNICKA,

umrela dne 28. decembra 1911: Do zadnje ure bo ostal spomin na tebe, dragi mož, prerano umrl. Saj bode kmalo konec bolečin, iz lice v lice boderemo ti zeli.

Posvetila žaljuča soproga Pavlina Javornik.
Newark, N. J.

V ZALOGI

imamo importirane slovenske grafofone plošče in vse vrste grafofona, istotak tudi ure, verzije ter vse v to stroku spadajoče predmete. Zahtevajte cenik!

A. J. Terbovec & Co.,
P. O. Box 25, Denver, Colo.

"Ave Maria"

prvi in edini slovenski nabožni list v Ameriki.

21 NASSAU AVENUE,
BROOKLYN, N. Y.

Izhaja v začetku vsakega meseca.

Stanje za celo leto \$1.00

List primaja lepe povestje, podnečne članke, novice iz slovenskih naseljnih in igr in namen ohraniti slovenskemu narodu, najdražje svetinje: vero in narodnost. Naj bi ne bilo nobene poštene slovenske hiše v Ameriki, kjer bi ne bil list "Ave Maria" redni obiskovalec, hišni prijatelj in učitelj.

Velika zaloga vseh slovenskih najmočnejših molitvenikov, pripovednih, podučnih, strokovnih, dramatičnih knjig, muzikalij itd.

Naroča se:

"AVE MARIA".

21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

NAZANILLO.

Članom društva sv. Cirila in Metoda št. 16 J. S. K. J. v Johnstown, Pa., se naznana, da bode dne 28. dec. izvredna seja in volitve novega odbora za l. 1914. Začetek ob dveh popoldan. Vse člane omenjenega društva se vključno vabi, da se te seje gotovo udeležiti blagovoljno; z odsotnimi člani se bode postopalo, kar so vedejava pravila.

Obenem prosim vse člane, ki imajo potne liste, da se mi javijo in vzaimejo prestopne liste za najbližno društvo naše J. S. K. J.

Pozdrav vsem članom!

G. Hreščak, I. tajnik.
(26-27-12)

Edina zaloga

Družinskih in Blaznikovih

PRATIK

za leto 1914.

1 iztis stane . . . . . 10c.

50 iztisov stane \$2.75

100 iztisov stane \$5.00

Cene Blaznikove praktike so iste.

V zalogi:

UPRAVNOSTVA "GLAS NARODA".

82 Cortland St., New York

all per:

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nižin življenja.

Spisal Eugene Sue. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

— "Maščevana!"

"Da, Jaz, jaz Vam prisegam to", de Rudolf s svečanjem nalogom. "Prisegam, da se bo še ostro pokoril ta mož za sramoto, blaznost in smrt, ki jih je on zakrivil. In ako ga ne doseže pravice roka, ako je njegova zvijačnost in premetenost tako velike kakor so velike njegove lopovščine, potem se poslužimo zvijačnosti proti zvijačnosti, njegovi premetnosti postavimo premetnost nasproti, in njegova zločinstva kaznijemo z zločinstvi, ki pa bodo to, kar je kazen podlim morilem."

— "Oh, Bog Vas usliši, gospod! Ali kaj jaz?! Da je le maščevan moj blazni oče in maščevano moje dete, ki je umrlo ob potodu —"

Nato je zadnjikrat poskusila Lojzika prebuditi očeta iz grozne duševne otopelosti.

— "Oče, z Bogom! Odpeljejo me v ječo! Nikdar Te več ne vidim. Tvoja Lojzika Ti kliče: Z Bogom! Ali ne čuješ?! Oče, oče!"

Morel ji ni nicesar odgovoril. Temu sreču pretresajočemu kliču se ni odzvala njegova duša. Strune očetovskega čustvovanja, ki počijo najzadnje, se niso več glasile.

Sobina vrata se odpro in komisar vstopi.

— "Moji trenotki so sešte", de Rudolfu. "Žal mi je, da Vama ne morem dovoliti nič več časa za razgovor."

— "Na koncu smo", odgovoril Rudolf kazaje brusilea. "Lojzika nima nicesar več povedati svojemu očetu — in on nima nicesar več slišati od svoje hičere! — Znored je!"

— "Veliki Bog! Tega sem se bal! — To je grozno!" vzlikne komisar, pristopi k delavcu ter se prepriča o žalostni resnici.

— "Ze prej sem si želel", de žalostno Rudolfu, "da bi prišla nedolžnost mlade deklice nadan. Ali ob tej grozni nesreči pa ne bo ostalo pri tem, ampak bom povdral, kako dobra in brezmejno nesrečna je ta dražina. Povedal jsem bom zadnji grozni udarec, in sodniki bodo imeli tako še več povoda, da spoznajo deklico za nedolžno."

— "Da, gospod", odvrne Rudolf. "Če boste tako ravnali, ne izpolnite samo svoje službe, ampak storite tudi dobro delo."

— "Vrjemite mi, naša služba je tako nevhvaležna in težka. In srečni smo, kadar moremo čustvovati s poštenimi nesrečami."

— "Se eno besedo! Lojzika me je popolnoma prepričala s svojo povestjo o svoji nedolžnosti. Bi-li mogli biti toliko prijazni ter mi povedali, na kakšen način se je prišlo temu dozdevnemu zločnu na sled?"

— "Po jutru je prišla gospodinja notarja Ferranda k meni naznanih, da je zasedela detonator. Lojzika Morel, ki je bila nosna, je rodila na skrivnem dnu, da umorila ter zakopala na vrtu, mi je pripovedovala ta ženska. Stopinje v snegu so jo dovedle do otrokovskega grobička, je rekla." Nato sem šel na Rue du Sentier. Tam učim notarju Ferrandu, ki je bil strašno ogoren, češ, da se je kaj takega pripetilo v njegovi hiši. Tudi župnik cerkve Bonne Nouvelle je bil tam. Ta mi je tudi rekel, da je deklica vprito njega priznala svojo sramoto prošec svojega gospoda, naj ji spregleda ta greh. Tudi njen gospod Ferrand, ki je to večkrat očital ter prerokoval, da se ji vtegne pripetiti kaj takega. Povedal mi je potem notar, da je deklica zbežala gotovo k svojemu očetu. In napotil sem se takoj semkal. Zločin je bil očiven in jaz sem imel pravico, da sem se takoj aretoval."

Rudolfa je osupnilo in iznenadilo, ko je slišal o ogorčenju gospoda Ferrarda.

— "Hvala Vam najprisrečnejša, gospod komisar, za Vašo prijaznost in pa tudi za pomoč, ki ste jo naklonili Lojziki", de Rudolf presrečno. "Nesrečnega moža denem v blaznicu kakor tudi matere njegove žene —"

Nato se obrne k Lojziki, ki je še vedno klečala ob svojem očetu ter si prizadevala spredramiti ga.

— "Vklonite se v neizogibno sedanjost. Oditi morate, ne da bi se poslovili s svoje matere. Prizanesite ji to! Ne bojte se bodnosti! Vašim domaćim ne bo manjkalod od sedaj naprej nicesar. Preskrbeti hočem Vaši materi postrežnico, ki ji bo stregla ter skrbela za Vaše brate in sestriči pod nadzorstvom Vaše dobre sosednje. Kar se pa tiče Vašega očeta, se mora napeti vse moči, da čim preje ozdravi. Ne bojte se in vrjemite mi, da nesreča večkrat dobre ljudi le skuša!"

Dve uri po Lojzikini aretaciji je dal Rudolf odvesti Morela in blazno starko v Charenton, kjer sta dobila posebno sobo za skrbno oskrbo.

Morel je šel brez upora iz svojega stanovanja. Ravnodušno je šel, kamorkoli se ga je odpeljal. Njegova blaznost je bila mirna in žalostna.

Babica je bila izstradana. Pokazali so ji meso in kruh, in šla je rada za njimi.

Druge kamne se je vrnilo njihovi lastnici.

Grlica je povedala Magdaleni Morelovi po ovinkih žalostno vest o Lojzikini aretaciji in Morelovi zblaznlosti. Spočetka je Magdalena jokala silno veliko, ni se dala utešiti in je glasno zdihovala. Ko pa se je jí polegle prve duševne nevihte nekoliko, se je polagoma utešila in potolažila videč sebe in svoje otroke v lepo opremjeni sobi.

Rudolfu so se podile grenke misli po glavi.

"Nič se ne dogaja pogosteje", je mislil samprisbi, "kakor da zapeljujejo gospodarji z večjo ali manjšo silo svoje dekle. Zdaj nenadost in zdaj zvijačnost, ki jo porabi pohotni gospodar, da onečasi svojo sluznico."

Nesramna in brutalna sužnost je za službujočo žensko, da se vdaja s strahom v sreču in s solznično očni pohotnemu gospodarju ter ga poljublja z grozot in sovraštvo na ustnih.

In potem kakšni sadovi take nasilne ljubezni! Skoraj vedno ponizevavnost, ubočstvo, prostitucija, tativna in večkrat tudi detom!

In proti tej nasilnosti ni postav. Vsak sokrivec pri kakem zločinu mora biti kaznovan po velikosti tega zločina. Posredovalo je ravno tak kakor tat sam. In to po vsej pravici. Ce pa zapelje moški iz ošibnosti in vsled brezdejja mlado, nedolžno in čisto dekle, jo napravi za mater, jo zapusti, pahne v sramoto, v nesrečo in obup ter jo žene tako daleč, da umori svoje dete, da postane zločinka, ali se ga smatra za sakriven? O, ne! Kaj pa je tudi to? Nič, še manj kot nič! Nedolžno ljubomivanje! Majhno dopadajenje, trenutno poigranje danes s to, jutri z drugo dekle. Da, celo tako daleč je današnja moralna, da gre tak poštenjak k obravnavam, kar da sodijo njegovo žrtev.

"Nekaj važnega imam povedati porotnikom", reče takšen loj.

"Govorite!"

"Gospodje porotniki! Priznati se mora da je bila nesrečnica čestnost in nedolžna. Tudi to je res, da sem jo zapeljal jaz. Priznam tudi, da sem jo naredil nosno. Tudi ne tajim, da sem jo zavrgel. To pa zato, ker je blondinka in mi je briquet bolj všeč. Ali

pri vsem tem sem se posluževal svojega prava, ki mi ga družba priznava —"

"Mož ima pravico popolnoma na svoji strani", si zaščepcejo porotniki drug drugemu na uho. "Nobene postave ni, ki bi mu prepovedovala blondinko zapeljati ter jo potem zapustiti radi briquet."

"In gospoda moja! Nesrečna pravi, da je umorila svojega, oziroma najinega otroka, ker sem jo pustil na edilin, ker sem jo zavrgel. Od vseh zapuščena in v najstrašnejši bedi se je ji zmesalo, tudi oboženka. Zakaj? No, ker bi moral sicer skrbeti za otroka ter ga gojiti. Ti vroči se mi ne zde obteževali zame, če mi dozvolite to pripomniti, gospodje porotniki... Ali ni mogla iti v poročnišnino!! Ali ni mogla iti pravočasno k komisarju svojega okraja naznačiti svoje stanje!! Ali bi ne imela potem pravice, da bi dala svojega otroka v najdušnico!! Ali si ni mogla drugače pomagati iz te zadrge!! Gospodje porotniki! Meni se zdi tako-l izgovarjanje, da se ji je zmesalo, vendar preveč komodino in preveč brezobzirno. Ni dovolj, da prestane deklica, ki zgubi svojo dekliško čast, zaničevanje v sramoto ter nosi devet mesecov nezakonsko dete pod strehom! Ne! To ni še dovolj! Ona mora tega otroka tudi gojiti hrani in vzgojiti. Gledati mora, da postane značajen mož, kakor je njegov oče, ali pa postane postena deklica, ki ne pade nikoli tako nizko kakor njeni mati. Mati ima svete dolžnosti! Nesrečnice, ki se ne zavedajo teh dolžnosti, so brezsrečne matere in se jih mora kaznovati kar najhujše. Zato, gospodje porotniki, izročite to zločinku v božjem imenu rabljivo. In ravnali boste kot ednostni, krepostni in značajni meščani. Tako je in nič drugače, slavna gospoda!"

"Mož je tako moralčen človek", poreče obogateli kramar z nogavicami ali pa star skopuh, ki je predsednik porotniškega zbornika, z celo očetovskim usmevom. "Tudi mi bi tako delali na njegovem mestu. Kajti mala blondinka je kaj brička. Mož je ljubil obe, blondinko in briquetko. Nobena postava ne prepopoveduje kaj takega. In dovolj, da prestane deklica, ki zgubi svojo dekliško čast, zaničevanje v sramoto ter nosi devet mesecov nezakonsko dete pod strehom. Ne! To ni še dovolj! Ona mora tega otroka tudi gojiti hrani in vzgojiti. Gledati mora, da postane značajen mož, kakor je njegov oče, ali pa postane postena deklica, ki ne pade nikoli tako nizko kakor njeni mati. Mati ima svete dolžnosti! Nesrečnice, ki se ne zavedajo teh dolžnosti, so brezsrečne matere in se jih mora kaznovati kar najhujše. Zato, gospodje porotniki, izročite to zločinku v božjem imenu rabljivo. In ravnali boste kot ednostni, krepostni in značajni meščani. Tako je in nič drugače, slavna gospoda!"

"In obogateli kramar z nogavicami ali star skopuh ima potpolnoma prav. Zakaj neki bi se obsočilo moža? Kakšne posredne ali neposredne, moralne ali materielle skrivide naj se ga obdolži?? Inpel je srečo, da je mogel zapeljati lepo deklico ter jo potem zavrgel. To vse tudi priznava. Kje je postava, ki bi prepovedovala kaj takega??"

"Ali ne pravi družba v takem slučaju kakor je rekel oče v nevzem Že kateri zgodbi: "Varujte svoje kokoši, svojega petelina sem izpuštil! Jaz si umijem roke!"

(Dalje prihodnjic.)

PRIPOROČILO.

Rojakom se priporočam za vezanje knjig.

Izdajem in prodajam vsakovrstne usnjate denarnice.

Imam angleške zlepne kolekcije.

Jaz sem edini slovenski knjigovod v Ameriki.

Alois Gregorin,

20 Judge St., Brooklyn, N. Y.

(25–10 ix v t)

POZIV.

Podpisani pozivljam MARIJO TEGET, bivajočo na 10250 Wincennes Road, Washington Heights, Ill., da prekliče v listu Glas Novega sveta, kar je žaljivega pisala v pismu z dne 19. decembra, in sicer v osmih dneh. Ako ne storite tega, boste podvzeli potrebne konakte, da boste vedela, kaj se sme poslužiti po pošti in kaj ne.

Frank Schuster,

11355 Langley Ave., Chicago, Ill.

Koledarji

so dobiti:

Little Falls, N. Y., Frank Gregor, 2 Caster St.

Conemaugh, Pa., Ivan Pajk.

Allegheny, Pa., Mat. Klarich.

Export, Pa., John Prostor.

Braddock, Pa., John Ogrin.

Unity Sta., Pa., Jos. Škerlj.

Pittsburgh, Pa., Ig. Magister.

4744 Hatfield St.

Johnstown, Pa., Frank Gabrena.

Forest City, Pa., Frank Leben.

Cleveland, O., Frank Saks.

podružnica, 6104 St. Clair Ave.

Lorain, O., John Kumse, 1935 E. 29. St.

1935 E. 29. St.

Bridgeport, O., Frank Hochervar.

Barberton, O., Alojzij Balant.

Cleveland, O., Chas. Karlinger,

3942 St. Clair Ave.

Chicago, Ill., Frank Jurjosev,

1801 W. 22. St.

St. Chicago, Ill., Frank Cherne,

9534 Ewing Ave.

Waukegan, Ill., Frank Petkovsek, 800 Broad St. — Mat. Ogrin,

830 10. St.

La Salle, Ill., Mat. Komp, 1026 Main St.

Springfield, Ill., Mat. Barborec,

1504 S. 15. St.

Pittsburg, Kan., J. Škerljane.

Kansas City, Kan., Alois Dernhar, 338 N. 5. St.

Calumet, Mich., Math. Kobe,

420 7. St.

Milwaukee, Wis., John Vodovnik, 342 Reed St. — Frank Železnik,

1201 E. 5th St., New York, N. Y.

Ivan Pirtat, 267 E. 10th St., New York, N. Y.

Ivan Podboršek ml., 523 Savoya St., West Hoboken, N. J.

West Allis, Wis., Frank Skok, 438 52. St.

Pueblo, Colo., Peter Culig, 1245 Santa Fe Ave. — Math. Grahek,

1201 S. Santa Fe Ave.

Leadville, Colo., Frank Zaitz,